

ESF VAHENDITEST RAHASTATAVA TÄISKASVANUTE TÄIENDUSKOOLITUSE ÕPPEKAVA

1. Üldandmed

Õppeasutus:	Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool
Õppekava nimetus: (venekeelsetel kursustel nii eesti kui vene keeles):	Klaasimaalitehnika ja vitraaži algõpetus
Õppekavarühm: (täiendus- koolituse standardi järgi)	Käsitöö
Õppekeel:	Eesti

2. Koolituse sihtgrupp ja õpiväljundid

Sihtrühm ja selle kirjeldus ning õppe alustamise nõuded. *Ära märkida milliste erialaoskuste, haridustaseme või vanusegrupi inimestele koolitus on mõeldud ning milline on optimaalne grupi suurus; ära tuua kas ja millised on nõuded õpingute alustamiseks.*

Sihtrühm:

- omab vähemalt põhiharidust
- valdab kompositsiooni põhitõdesid
- koolitus on kavandatud kunsti, disaini ja käsitöö valdkonna aegunud oskustega õpetajatele ja koolitajatele ning klaasi valdkonnas tegutsevate aegunud oskustega praktikutele
- eelistatud vanus 50+

Grupi suurus kuni 8 inimest

Õppe alustamise nõuded:

Õppima võib asuda isik, kes omab vähemalt põhiharidust, valdab kompositsiooni põhitõdesid. Koolitused on mõeldud täiskasvanutele, kes ei õpi kutseõppeasutuses, rakenduskõrgkoolis või ülikoolis tasemeõppes.

Õpiväljundid. *Õpiväljundid kirjeldatakse kompetentsidena, mis täpsustavad, millised teadmised, oskused ja hoiakud peab õppija omandama õppeprotsessi lõpuks.*

- Visandab/kavandab oma idee;
- valib klaasimaali- ja vitraažitehnikas valmistatud esemete tegemiseks vajalikud materjalid, töövahendid ja tarvikud, oskab seejuures arvestada materjalikulu;
- tunneb klaasimaali- ja vitraažitehnika algtõdesid ja valib tööülesandest/kavandist lähtuvalt sobiva maalimistehnika oma kavandi teostamiseks;
- planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks kuluva aja, arvestades seejuures tööprotsessi erinevate etappide ajakulu ja kogu töömahtu tervikuna;
- valib sobivad materjalid ja töövahendid, kasutades vajaduse korral spetsialisti abi;
- töötab seadmete ja tööriistadega turvaliselt ja ergonoomiliselt ning tööohutusnõuetele vastavalt;
- kontrollib seadmete ja tööriistade korrasolekut, vajaduse korral puhastab tööriistu ja – vahendeid;
- valmistab klaasimaali- ja vitraažitehnikas lähteülesandele ning tööjoonisele vastava eseme, kasutades sobivaid tööriistu, - vahendeid ja materjale;
- dokumenteerib esemete valmistamise tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks.

Opiväljundite seos kutsestandardi või tasemeõppe õppekavaga. *Tuua ära vastav kutsestandard ning viide konkreetsetele kompetentsidele, mida koolitusega saavutatakse.*

Klaasipuhuja assistent, tase 4

B.2.1 Klaasesemete valmistamine

Tegevusnäitajad:

1. visandab oma idee või loeb etteantud kavandeid või tööjooniseid;
2. valib ja hangib klaasesemete tegemiseks vajalikud materjalid ja tarvikud, arvestades seejuures materjalikulu; hoiustab materjalid nõuetekohaselt;
4. valmistab tööülesandest lähtuvalt ette vajalikud materjalid ja tarvikud;
5. järgib säästliku materjalikasutuse, keskkonna ja kultuuripärandi hoidmise põhimõtteid; töötab seadmete ja tööriistadega turvaliselt ja ergonoomiliselt ning tööohutusnõuetele vastavalt;
6. planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks kuluva aja, arvestades tööde mahu, toodete hulga, tööandja ja/või tellija vajadustega jm; valib sobivad töövahendid ja seadmed, kasutades vajaduse korral spetsialisti abi; seab valmistusprotsessist lähtudes töökoha sisse;
7. kontrollib seadmete ja tööriistade korrasolekut, puhastab tööriistu ja -vahendeid (nt puhumis- või valamismorme), teeb lihtsamaid hooldustoiminguid; vajadusel kasutab klaasipuhuja abi;
9. töötleb puhutud klaasesemeid, kasutades erinevaid külmtööstlustehnikaid, sh dekoreerimistehnikaid;
10. viimistleb valmistatud klaasesemed kül- või kuumtööstlustehnikas.

B.2.2 Klaasipuhumisalane ettevõtlus

Tegevusnäitajad:

3. kujundab sihtgrupist lähtudes toote ja/või teenuse; leiab oma tootele ja teenusele sobivaima teostusviisi, lähtudes sihtgrupist, logistikast, tasuvusest ja tootmisbaasist; kujundab toote ja/või teenuse hinna; korraldab toote pakendamise, vajadusel koostab kasutusjuhendi;

B.2.3 Klaasipuhuja assistent, tase 4

kutset läbiv kompetents

2. säilitab ja arendab oma kutseoskusi; hoiab end kursis tehnoloogiliste muutustega ja erialase terminoloogiaga; jagab ja vahetab erialast informatsiooni, ka inglise keeles

Põhjendus. *Tuua põhjendus koolituse sihtrühma ja opiväljundite valiku osas*

Koolituse sihtrühm on disaini, kunsti ja käsitöö valdkonna ettevõtjad ning koolitajad, kes tahavad omandada algteadmisi klaasimaalitehnikast ja kasutada seda oma töös dekoratiivsete klaasobjektide valmistamiseks, samuti need, kel puudub erialane haridus või oskused vajavad täiendamist. Klassikaline klaasimaalitehnika on traditsiooniline viis klaasesemete vääristamiseks. Kaasajal on muutunud see kaduvaks käsitöö oskuseks. Seda dekooritehnoloogiat tõrjub järjest tahaplaanile klaasi külmvärvide kasutamine, kus näiliselt lihtsamate vahendite abil saavutatav tulemus on ajutise püsivusega ja tihtipeale ka küsitava kvaliteediga. Klaasimaalitehnikat õpetatakse tänapäeval vähe ja puudub ka sellealane eestikeelne juhendmaterjal. Koolides sellealast õpet enamasti ei pakuta juhendajate väheste oskuste tõttu ning nii õpetatakse ka koolides ja huviringides klaasimaalina külmvärvide kasutamist. Antud kursuse juhendaja Kai Kiudsoo-Värv kasutab klassikalist klaasimaali ja vitraažitehnikat oma töödes professionaalse klaasikunstnikuna ja juhendab kursusel osalejaid oma töökogemuste põhjal. Kursus annab osalejatele baasteadmised klaasimaalitehnikast ja vitraažist, aidates nii neid teadmisi ja oskusi säilitada ning edasi anda. Kursus on mõeldud käsitööettevõtjate, õpetajate ja koolitajate teadmiste ja oskuste kvaliteedi parandamiseks ning konkurentsivõime tõstmiseks.

Kursuse lõpetanud on võimelised iseseisvalt käsitsi valmistama klassikalise klaasimaalitehnikaga dekoreeritud klaasesemeid ja teostama lihtsamaid vitraažitöid

3. Koolituse maht

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides:	48
Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides:	40
sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (õpe loengu, seminari, õppetunni või koolis määratud muus vormis)	8
sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: (õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas)	32
Koolitaja poolt tagasisidestatava iseseisva töö maht akadeemilistes tundides:	8

4. Koolituse sisu ja õppekeskkonna kirjeldus ning lõpetamise nõuded

Õppe sisu ja õppekeskkonna kirjeldus. *Tuua sisu peamised teemad ja alateemad sh eristada auditoorne ja praktiline osa. Esitada õpiväljundite saavutamiseks vajaliku õppekeskkonna lühikirjeldus. Loetleda kursuse kohustuslikud õppematerjalid (nt õpikud vmt) kui need on olemas. Kui õppijalt nõutakse mingeid isiklikke õppevahendeid, tuua ka need välja.*

Õppe sisu:

- **Klaasimaali ja vitraažitehnika tutvustus ajalooliste eeskujude näitel.** Auditoorne töö 2 tundi.
- **Klaasimaalitehnika vahendite ja tööriistade tutvustus vastavalt erinevatele tehnikatele.** Auditoorne töö 1 tund.
- **Töökeskkonna ohutus ja säästlikud töömeetodid.** Auditoorne töö 1 tund.
- **Erinevate klaasimaalitehnikad.** Vajalike materjalide ja töövahenditega tutvumine läbi praktiliste tööproovide tegemise. Praktiline töö 3 tundi.
- **Klaasimaali ja vitraaži kavandi ja tööjooniste tegemise põhitõed.** Praktiline töö 1 tund, iseseisev töö 4 tundi.
- **Kavandite ja tööjooniste ülevaatus ja analüüs.** Visandite ja kavandite läbitöötamine arvestades erinevaid tööetappe. Aja ja materjalikulu arvestamine. Tööproovide tegemine kavandite teostamiseks. Auditoorne töö 2 tundi, iseseisev töö 2 tundi.
- **Alusklaaside ja esemete ettevalmistus ja viimistlemine.** Praktiline töö 3 tundi.
- **Klaasimaalitehnikas pildi ja eseme valmistamine kavandi järgi.** Sulejoonis, pintslimaal, tupsutustehnika. Maalimine kihtide kaupa. Esemete ahjupanek ja põletus. Praktiline töö 15 tundi
- **Valminud klaasimaalitehnikas pildi vormistamine vitraažitehnikas.** Vitraažitehnika alused. Klaasi lõikamine ja lihvimine tööjoonise järgi. Tiffany lindi ja klassikalise tinaraami kasutamine. Vitraaži kokkupanemine ja jootmine. Praktiline töö 10 tundi.
- **Õpimapi koostamine ja esitlemine.** Auditoorne töö 2 tundi, iseseisev töö 2 tundi

Õppekeskkonna kirjeldus:

Õppetöö toimub klaasikojas. Õpilaste kasutuses on õppeklass, kus on võimalik kasutada

selleks otstarbeks kombineeritud valguslaudu ning tööriistu ja –vahendeid. Põletusprotsessiks kasutavad õpilased klaasi- ja keraamikakojas ahjusid. Klaasi külmtöötamiseks saab kasutada külmtöötuskojas seadmeid ja väikeseid lihvmasinaid õppeklassis. Koolitusel kasutatakse õpetajate enda koostatud õppematerjale

Nõuded õppe lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid. *Nõutav on vähemalt 70% kontakttundides osalemine ja õpiväljundite saavutamise hindamine. Õppijale väljastatakse õppe lõpetamise nõuete täitmisel tunnistus.*

Õpingute lõpetamiseks õpilane

- Esitleb koolituse käigus valminud klaasimaalitehnikas teostatud esemeid ja ühte vitraažitehnikas vormistatud klaasimaalipilti.
- Esitab koolituse lõpus oma õpimappi, mis sisaldab tööjooniseid ning tööprotsesside dokumenteerimist ja analüüsi.

Õpimapi esitlemist hinnatakse mitmeeristavalt.

5. Koolitaja andmed

Koolitaja andmed.

Kai Kiudsoo-Värv, lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia klaasikunsti eriala (1995) ja Eesti Kunstiakadeemia Klaasikunsti ja –disaini eriala (MA 2005). Töötab vabakutselise klaasikunstnikuna alates 1995, õpetanud lepingulise õppejõuna Eesti Kunstiakadeemia klaasikunsti osakonnas alates 2005 ja Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli klaasikojas aastast 2014. Klaasistuudio Klaasiklubi (2009) asutajaliige ja kursuste juhendaja.

Õppekava koostaja:

/ees- ja perenimi, amet, e-mail/

Kai Kiudsoo-Värv

Vabakutseline klaasikunstnik

Kai.kiudsoo.varv@gmail.com